

RAADSINFORMATIEBRIEF

17R.00065

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 22 februari 2017

Portefeuillehouder(s) : wethouder Stolk

Portefeuille(s) : Verkeer

Contactpersoon : S. ten Hove

Tel.nr. : 8870

E-mailadres : hove.s@woerden.nl

17R.00065

Onderwerp:

Ontsluiting Harmelerwaard

Kennisnemen van:

Stand van zaken project Ontsluiting Harmelerwaard

Inleiding:

Bij de ontwikkeling van het kassengebied Harmelerwaard is door betrokken partijen uitgegaan van de ontsluiting van het kassengebied voor het vrachtverkeer over de Dorpeldijk en door de wijk Vleuterweide. Omdat al snel bleek dat die route niet voldoet als gevolg van woningbouw dicht op de wegen en het smalle wegprofiel van de Dorpeldijk is gezocht naar een alternatief. De gemeente Woerden is daarvoor enkele jaren geleden, met medefinanciering van de gemeente Utrecht én de provincie Utrecht, gestart met de voorbereidingen voor een nieuwe ontsluitingsweg voor het kassengebied Harmelerwaard. Gedurende die voorbereidingen ontstond met de aanleg van de oostelijke randweg Harmelen de mogelijkheid om een directe ontsluiting naar de A12 te realiseren.

Kernboodschap:

Onderdeel van de voorbereidingen van de nieuwe ontsluiting is een collegebesluit uit 2010, waarin de voorkeur is uitgesproken om de Hugo de Vriesweg door te trekken (naar de oostelijke randweg Harmelen) in plaats van het doortrekken (en verbreden) van de Heldamweg over de Leidsche Rijn. Tuinders, gevestigd aan de Hugo de Vriesweg, hebben bezwaar tegen het doortrekken van de Hugo de Vriesweg. Deze weg is nu een relatief rustige en doodlopende weg en wordt in het plan van de nieuwe ontsluiting een doorgaande weg voor het vrachtverkeer uit het bedrijventerrein naar de A12. De tuinders aan de Hugo de Vriesweg hebben eind 2013 de gemeente gedagvaard, omdat zij van mening zijn dat de gemeente niet zou voldoen aan de afspraken die destijds zijn gemaakt bij de ontwikkeling van het kassengebied. Uiteindelijk heeft de rechtbank in april 2015 de gemeente in het gelijk gesteld. Ondanks de duidelijke uitspraak van de rechtbank hebben de tuinders in de zomer van 2015 hoger beroep aangetekend tegen de uitspraak van de rechtbank. Begin januari 2017 heeft het Hof de uitspraak van de rechtbank bekrachtigd en is de gemeente daarmee opnieuw in het gelijk gesteld (als bijlage bijgevoegd).

Financiën:

Vervolg:

Het college gaat nu door met de voorbereidingen voor de nieuwe ontsluiting van de Harmelerwaard via de Hugo de Vriesweg naar de Oostelijke randweg Harmelen. Dit betekent echter niet dat de ontsluiting al op korte termijn gerealiseerd kan worden. Allereerst moet een voorkeurstracé door het college worden vastgesteld. Daarnaast moet nog een bestemmingsplanprocedure worden doorlopen en nog enkele gronden worden aangekocht. Ook zal er nader gekeken worden naar de financiële consequenties van de nieuwe ontsluiting. Indien extra middelen nodig zijn, dan komen we daar bij de raad op terug.

Het college verwacht dat het, vanwege de te doorlopen procedures, nog enkele jaren zal duren voordat de bouw van de nieuwe ontsluiting kan starten.

Bijlagen:

- Arrest hoger beroep dd 03 01 17 Harmelerwaard

De secretaris

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

arrest

GERECHTSHOF ARNHEM-LEEWARDEN

locatie Arnhem

afdeling civiel recht, handel

zaaknummer gerechtshof 200.173.384
(zaaknummer rechtbank Midden-Nederland, 358421)

arrest van 3 januari 2017

in de zaak van

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

1.

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

2.

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

3.

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

4.

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

5.

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

6.

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

appellanten in hoger beroep,
in eerste aanleg: eisers in conventie, gedaagden in reconventie,
advocaat: mr D. de Jong,

tegen:

de publiekrechtelijke rechtspersoon de Gemeente Woerden,
zetelend te Woerden,
in eerste aanleg: gedaagde in conventie, eiseres in reconventie,
advocaat: mr R.J.G. Bäcker.

Appellante sub 1 zal hierna worden genoemd: TCH, appellanten sub 2 tot en met 13 zullen hierna worden genoemd: de tuinders, alle appellanten gezamenlijk zullen hierna worden genoemd: TCH c.s.

Geïntimeerde zal hierna worden genoemd: de gemeente.

1. Het verdere verloop van het geding in hoger beroep

- 1.1 Het hof neemt de inhoud van het tussenarrest van 29 maart 2016 hier over.
- 1.2 Het verdere verloop van de procedure blijkt uit:
 - het proces-verbaal van de op 6 juli 2016 gehouden meervoudige comparitie van partijen.
- 1.3 Vervolgens hebben partijen de stukken voor het wijzen van arrest aan het hof overgelegd en heeft het hof arrest bepaald.

2. De vaststaande feiten

- 2.1 Het hof gaat in hoger beroep uit van de navolgende feiten.
- 2.2 Appellanten sub 2 tot en met 8 zijn tuinbouwondernemingen die hun bedrijf uitoefenen aan de Hugo de Vriesweg gelegen in een gebied genaamd Polder Harmelerwaard te Harmelen, gemeente Woerden.
Appellanten sub 9 tot en met 13 zijn de (mede)eigenaren van (één van) voornoemde ondernemingen en bewonen een woning op het bedrijfsterrein.
- 2.3 Bij notariële akte van 31 mei 2006 is door

De statuten vermelden het volgende doel van de vennootschap:

- a) *“ het (doen)ontwikkelen, beheren en instandhouden van een innovatief en duurzaam tuinbouwgebied;*
- b) *het (doen) ontwikkelen en beheren van een collectief water- en energievoorzieningssysteem;*
- c) *het verwerven van subsidies en overige middelen ten behoeve van haar aandeelhouders;*
- d) *het behartigen van de belangen van de aandeelhouders;*

e) *het ontplooiën van overige activiteiten ten dienste van het tuinbouwgebied;*

Deze doelstelling wordt bereikt door:

1. *het aangaan van samenwerkingsovereenkomsten met andere rechtspersonen met een soortgelijk of aanverwant doel;*
2. *het deelnemen in andere rechtspersonen met een aanverwant of gelijk doel;*
3. *het onderhandelen met overheden omtrent het vaststellen van convenanten;*
4. *het aangaan van financieringen bij een solide Nederlandse Bankinstelling dan wel andere overheidsinstanties;*
5. *het verlenen van opdrachten aan derden."*

Sedert 31 mei 2006 is TCH Holding B.V. enig aandeelhouder van TCH.

2.4 De Stichting Verbetering Tuinbouwstructuur in de Provincie Utrecht (hierna: Situ) is een stichting die ten doel heeft:

"De behartiging en verbetering van de agrarische belangen, speciaal op het gebied van tuinbouw, door het verkrijgen, vervreemden, huren, verhuren, pachten of verpachten van onroerende goederen en zakelijke genotsrechten, zomede het in cultuur brengen en ontsluiten van landbouwgronden, het aanbrengen of verwijderen van utiliteitsvoorzieningen, zulks al dan niet in samenhang met andere organisaties, alles in de ruimste zin van het woord."

2.5 Op 9 april 2002 zijn Situ en TCH het volgende overeengekomen:

"Situ draagt over aan TCH alle rechten voor Situ voortvloeiende uit voormelde afspraken casu quo overeenkomsten met de gemeente Woerden, onder de verplichting voor TCH om alle verplichtingen uit die afspraken en overeenkomsten voor haar rekening te nemen en als eigen schuld te voldoen, onder vrijwaring van Situ, voor de nakoming van die verplichtingen. De ondergetekende sub 2 aanvaardt namens TGH voormelde rechten en neemt voor en namens TCH voormelde verplichtingen voor haar rekening."

2.6 Voor hun vestiging in de Polder Harmelerwaard exploiteerden de tuinders een bedrijf in wat thans de woonwijk Leidsche Rijn van de Gemeente Utrecht is. Nadat bleek dat de tuinders hun bedrijf konden verplaatsen naar de Polder Harmelerwaard (een gebied ten noorden begrensd door de Dorpeldijk, ten oosten door de Heldamweg, ten zuiden door de Leidsche Rijn en ten westen door de Sportlaan) is TCH opgericht om de belangen van de tuinders te behartigen en te faciliteren.

2.7 Om de vestiging van tuinders in Polder Harmelerwaard mogelijk te maken hebben TCH en de Gemeente Woerden een aantal afspraken gemaakt die zijn verwoord in de zogenaamde Samenwerkingsovereenkomst van 1 april 2004 (hierna: SOK). Voor zover thans van belang is in de SOK het volgende bepaald:

"Artikel 3 Benodigde vergunningen en procedures

3.1 De Gemeente zal, voor zover nog noodzakelijk en voor zover dat in haar vermogen ligt, medewerking verlenen aan de toepassing van anticipatieprocedures op grond van de Wet op de Ruimtelijke Ordening zodanig dat de door TCH in overleg met de Gemeente aan te vragen vergunningen kunnen worden verleend en de werkzaamheden in het plan en deze overeenkomst voorzien voortgang kunnen vinden.

(...)

3.3 Indien bij de in de artikel 3.1 en 3.2 bedoelde procedures verdragen optreden,

bijvoorbeeld door onthouding van goedkeuring aan deze plannen of tengevolge van bezwaar- en beroepsprocedures, zullen partijen in onderling overleg trachten de plannen zodanig aan te passen dat de vereiste goedkeuring alsnog wordt verkregen. (...)

3.5 De niet(-tijds) verlening van – resp. het niet tijds onaantastbaar zijn van – de vereiste vergunningen geeft op zich geen van partijen het recht om zijn wederpartij aan te spreken tot vergoeding van enigerlei schade, kosten of interessen. Wel kan er sprake zijn van een situatie als bedoeld in artikel 8 van deze overeenkomst.

Artikel 4 Bouw- en woonrijp maken en aanleg verdere ontsluitingswerken

4.1 Het bouw en woonrijp maken van het Plangebied en de aanleg van verdere ontsluitingswerken alsmede het dagelijks toezicht en de directievoering daarover, geschieden, een en ander met uitzondering van het hierna in dit artikel 4.3 bepaalde, door of vanwege en voor rekening en risico van TCH.

(...)

4.3 In afwijking van het bepaalde in artikel 4.1 zal de Gemeente voor haar rekening en risico de zgn. oost-west verbinding aanleggen inclusief de aansluiting op de Heldamweg en de verbreding van de Heldamweg met een fietspad vanaf de Dorpeldijk tot aan de oost-westverbinding.

TCH verkoopt en levert aan de Gemeente die in koop aanneemt:

Percelen grond gelegen in de Harmelerwaard, groot circa 3123 m², kadastraal bekend gemeente Harmelen, sectie K, nr. 273 (ged.), en een perceel grond gelegen in de Harmelerwaard, groot circa 2705 m², kadastraal bekend gemeente Harmelen, sectie K nummer 244 (ged.) (gronden nodig voor de aanleg van de tijdelijke ontsluitingsweg) een en ander zoals verklaard en aangegeven op de tekening die als Bijlage 6 bij deze overeenkomst is gevoegd. De percelen zijn bestemd voor de realisatie van respectievelijk de oost-west verbindingsweg en de tijdelijke ontsluitingsweg en zijn overigens aan partijen volkomen bekend zodat zij daarvan geen nadere omschrijving verlangen. (...)

TCH zal voor haar rekening en risico de door haar te realiseren noord-zuidverbinding doortrekken naar de Dorpeldijk, een en ander met inachtneming van de Bestekken openbare ruimte (Bijlage 3.). Het betreft hier een tijdelijke ontsluiting, welke voor gebruik komt te vervallen zodra de door de Gemeente aan te leggen oost-westverbinding voor gebruik gereed is.

(...)

Artikel 7 Duur, aanpassing, beëindiging en ontbinding van de overeenkomst

(...)

7.2 Partijen komen overeen dat tussentijdse aanpassing van deze overeenkomst en of tussentijdse ontbinding van deze overeenkomst mogelijk moet zijn, maar is beperkt tot de in de navolgende bepalingen 7.3 tot en met 7.7 genoemde gevallen.

7.3 Partijen zullen trachten middels onderling overleg een aanpassing van de onderhavige overeenkomst te bewerkstelligen en neer te leggen in een nadere overeenkomst, in het geval dat:

- a. er sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 3.5 van deze overeenkomst;
- b. zich een extreme wijziging van omstandigheden (waaronder extreme wijziging van marktomstandigheden) voordoet welke naar objectieve maatstaven een verdere ongewijzigde uitvoering van deze overeenkomst voor partijen of een van hen in redelijkheid niet langer verantwoord maakt;
- c. de daarvoor aangewezen organen van publiekrechtelijke lichamen hun goedkeuring

onthouden of hun toestemming weigeren welke mocht zijn vereist voor de uitvoering van de deelplannen of essentiële onderdelen daarvan.

(...)

Artikel 8 Overleg en geschillen

8.1 Partijen verplichten zich, om indien er geschillen ontstaan omtrent de uitleg van de overwegingen of van de bepalingen van deze overeenkomst dan wel over de uitvoering van deze overeenkomst, met elkaar in overleg te treden, waarbij zal worden getracht dergelijke geschillen in der minne te beslechten.

(...).”

2.8 De hiervoor genoemde noord-zuidverbinding is door TCH gerealiseerd en wel door het aanleggen van de Hugo de Vriesweg. De hiervoor genoemde oost-westverbinding zou de Carolus Linnaeusweg (uitkomende op de Heldamweg) moeten worden doch deze weg is niet gerealiseerd. Voor de ontsluiting van de Hugo de Vriesweg is een (tijdelijke) verbinding gemaakt met de Dorpeldijk zodat het verkeer van de Hugo de Vriesweg via de Dorpeldijk de Heldamweg kan bereiken.

2.9 Als bijlage bij de SOK is een Ruimtelijke Onderbouwing Inrichtingsplan Glastuinbouw Harmelerwaard d.d. 8 juni 2001 (hierna: het inrichtingsplan) opgenomen. Daarin is onder meer vermeld:

“De voormalige gemeente Harmelen heeft in principe planologische medewerking aan het onderhavige plan toegezegd door toepassing te geven aan artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, aangezien het plan niet geheel in overeenstemming is met het ter plaatse geldende bestemmingsplan.

Aan de – in principe – toegezegde medewerking zijn de navolgende randvoorwaarden gesteld:

- (...)
- *een goede ontsluiting, waarbij de bestaande wegen niet verder worden belast, maar zelfs ontlast.*
- (...)
- *de kosten dienen slechts in beperkte mate voor rekening van de gemeente te komen.*

(...)

2.6 BESTAANDE VERKEERSSTRUCTUUR

(...)

- (...)
- *de weg Harmelerwaard-Zandweg heeft een belangrijke functie als ontsluiting voor aanwonenden. Daarnaast wordt deze weg door vrachtverkeer gebruikt voor de bestaande glastuinbouw- en fruitteeltbedrijven. Niettemin wordt de route ook gebruikt door doorgaand verkeer tussen Harmelen en de Meern. Met name de combinatie vrachtverkeer/langzaamverkeer en het verkeersaanbod zijn knelpunten.*
- *De Heldamweg is de enige verbinding tussen hiervoor genoemde noordelijke en zuidelijke ontsluitingsroute.*

De fietsverkeersstructuur binnen het plangebied wordt thans gevormd door de Dorpeldijk, de weg Harmelerwaard/Zandag en de Heldamweg. (...) Knelpunt in het gebied is het eerder gememoreerde spanningsveld tussen vrachtverkeer en fietsverkeer.

(...)

3.2 INRICHTINGSPLAN

(...)

De nieuwe bedrijven worden ontsloten via een nieuw aan te leggen insteekweg vanaf de Heldamweg. Midden in het plangebied vertakt deze insteekweg zich in twee delen, een in noordelijke richting en een in zuidelijke richting. De insteekweg met bijbehorende vertakking vormt voor gemotoriseerd verkeer geen doorgaande verbinding. De nieuwe ontsluitingsweg zal in principe worden toegevoegd aan het openbare verkeerswegenstelsel. Om te bevorderen dat het vrachtverkeer in de praktijk de beoogde weg volgt is het noodzakelijk dat er in de huidige wegenstructuur enkele 'knippen' worden gelegd. Tot aan het moment dat de oost-westverbinding gereed is wordt op kosten van de tuinders een tijdelijke ontsluiting gerealiseerd op de Dorpeldijk. De gemeente beoogt deze verbinding met voortvarendheid te realiseren.

(...)

Bijna ieder perceel zal voor het grootste deel worden bebouwd met kassen. Daarnaast kan bij ieder nieuw bedrijf minimaal één bedrijfswooning worden gerealiseerd. Deze woningen zullen worden gesitueerd aan de nieuwe ontsluitingsweg, met de bedrijfsgebouwen achter de woningen.

(...)

5.2 RUIMTELIJKE STRUCTUUR

(...)

Verkeer

(...)

Het projectgebied zelf wordt ontsloten via een noord-zuidas, die in het midden via een oost-west gesitueerde verbindingsweg wordt ontsloten op de Heldamweg. De noord-zuidas krijgt geen (rechtstreekse) aansluiting op de Dorpeldijk en/of de Harmelerwaard. Wel wordt, zolang de oost-west gesitueerde verbindingsweg nog niet is aangelegd en/of de Heldamweg nog niet is aangepast, aangesloten op de Dorpeldijk. Deze aansluiting is echter tijdelijk en vervalt wanneer de beoogde oost-west ontsluiting gerealiseerd is. (...)

Vanwege het (beoogde) recreatieve karakter van de Harmelerwaard en de Dorpeldijk, alsmede ter beperking van milieuhinder voor de omgeving (...), is niet gekozen voor een rechtstreekse (permanente) aansluiting van de noord-zuidas op de Harmelerwaard en/of de Dorpeldijk maar voor een ontsluiting op de Heldamweg. (...)

Om te bevorderen dat het glastuinbouwverkeer in de praktijk ook daadwerkelijk van de bedoelde ontsluitingsroutes gebruik zal maken, maakt het aanbrengen van enkele fysieke 'knippen' in de bestaande wegenstructuur deel uit van het onderhavige plan.

Bijkomend voordeel van deze aanpak is de aanzienlijke vermindering van de verkeersbelasting op de Heldamweg (zuidelijke deel), de Harmelerwaard en de Zandweg, doordat ook het verkeer van en naar de bestaande bedrijven via de nieuwe route zal verlopen. Hiertoe is het uiteraard noodzakelijk dat de Gregor Mendelweg wordt ontsloten via de verbindingsweg en dat de huidige aansluiting op de Harmelerwaard (in ieder geval voor het vrachtverkeer) komt te vervallen.

(...)

5.3 VERHOUDING TOT HET VIGERENDE BESTEMMINGSPLAN

(...)

Een nieuwe ontsluitingsweg

De situering van meerdere nieuwe bedrijven in het gebied noopt tot de aanleg van een nieuwe ontsluitingsweg. Het is redelijkerwijs niet mogelijk (laat staan wenselijk) de nieuwe bedrijven rechtstreeks te ontsluiten op de bestaande wegen, zoals in paragraaf 5.2 aangegeven.

Om ruimtelijke, verkeerskundige en financiële redenen verdient een gemeenschappelijke ontsluitingsweg voor alle nieuwe bedrijfspercelen de voorkeur.

(...)

8.3 INHOUDELIJKE MOTIEVEN

(...)

Gebiedsontsluiting

- door de gekozen ontsluiting heeft de toename van het bedrijfsverkeer beperkte invloed op de bestaande verkeersafwikkeling;
- het plan belemmert niet de totstandkoming van het voorgestane recreatieve fietsnetwerk en draagt bij aan de vermindering van de verkeersbelasting op de Harmelerwaard en de Zandweg;

(...)

9.3 FASERING

(...)

Ten aanzien van de ontsluiting van het nieuwe glastuinbouwgebied wordt uitgegaan van een T-vormige ontsluitingsweg, die op de Heldamweg wordt aangesloten. Dit planonderdeel is uitgebreid in deze onderbouwing beschreven. Aangezien nog niet alle gronden hiertoe zijn verworven (maar wel voor het kassengebied) wordt in dit plan de mogelijkheid opengehouden voor een gefaseerde realisering van genoemde ontsluiting. Deze fasering houdt in dat zolang de gewenste oost-westverbinding op de Heldamweg niet kan worden gerealiseerd, er een tijdelijke ontsluiting zal worden gemaakt. Deze tijdelijke ontsluiting bestaat uit het doortrekken van de noord-zuid lopende ontsluitingsweg naar de Dorpeldijk. Naar verwachting zal de oost-westverbinding binnen enkele jaren kunnen worden gerealiseerd. Derhalve wordt er in het inrichtingsplan van uitgegaan dat uiterlijk vijf jaar, na het onherroepelijk worden van de onderhavige vrijstelling, de tijdelijke ontsluitingsweg (noordelijke aansluiting Dorpeldijk) kan (en zal) komen te vervallen. De gemeente beoogt deze verbinding met voortvarendheid te realiseren.

Ten aanzien van de ontsluiting in groter verband zal op korte termijn worden gekomen tot een aansluiting van de Dorpeldijk op de Europaweg, totdat de toekomstige verkeersinfrastructuur van Vleuterweide gereed is.

2.10 Op 27 januari 2011 heeft de gemeenteraad van de Gemeente Woerden een nieuw bestemmingsplan Harmelerwaard vastgesteld. Voor zover thans van belang is in dit bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid opgenomen ten aanzien van de ontsluiting van het kassengebied (waar de bedrijven van de tuinders zijn gelegen). De wijzigingsbevoegdheid moet het mogelijk maken dat een andere ontsluiting van het kassengebied (te weten het doortrekken van de Hugo de Vriesweg aan de zuidkant met een brug over de Leidsche Rijn naar de nieuwe oostelijke randweg en vervolgens de A12) wordt gerealiseerd.

2.11 Bij beroepschrift van 26 april 2011 hebben TCH, Situ en de tuinders alsmede enkele derden beroep ingesteld tegen het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan Harmelerwaard.

2.12 Bij aangetekende brief van 16 mei 2012 van de gemachtigde van TCH, Situ en de tuinders is de Gemeente verzocht af te zien van haar voornemen de Hugo de Vriesweg “door te trekken naar de nieuwe oostelijke randweg” en is de Gemeente gewezen op haar verplichtingen uit de SOK.

2.13 Bij brief van 18 juni 2012 heeft de Gemeente als volgt geantwoord:
“Wij hebben uw ingebrekestelling bestudeerd en zijn tot de conclusie gekomen dat de door u gestelde ingebrekestelling niet terecht is. De verplichtingen die de gemeente (...) op grond van de samenwerkingsovereenkomst moet

nakomen kunnen wij niet uit de samenwerkingsovereenkomst herleiden en is de gemeente ook niet zodanig aangegaan. Wij wijzen de ingebrekestelling daarom af”

2.14 Bij uitspraak van 29 augustus 2012 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State het beroep van THC, Situ en de tuinders tegen het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan Harmelerwaard gegrond verklaard en vernietigd voor zover het betreft de vaststelling van de in de planregels opgenomen wijzigingsbevoegdheid.

2.15 Bij brief van 24 september 2012 van de gemachtigde van TCH, Situ en de tuinders is de Gemeente opnieuw gesommeerd zich aan de afspraken uit de SOK te houden en is, voor zover de Gemeente zulks niet doet, de Gemeente aansprakelijk gesteld voor de schade die TCH en de tuinders lijden als de afspraken uit de SOK niet worden nagekomen.

2.16 Bij brief van 28 maart 2013 van de gemachtigde van TCH, Situ en de tuinders is de sommatie herhaald en de Gemeente aangezegd dat rechtsmaatregelen zullen worden genomen indien de Gemeente niet aan de sommatie voldoet dan wel in overleg treedt:

2.17 Op 15 april 2013 heeft overleg plaatsgevonden tussen partijen. Dit overleg heeft niet tot resultaat geleid.

2.18 Bij besluit van 26 september 2013 heeft de gemeenteraad van de Gemeente het bestemmingsplan Harmelerwaard hernieuwd (zonder de wijzigingsbevoegdheid) vastgesteld. In de toelichting bij het bestemmingsplan is, voor zover thans van belang, het volgende verwoord:
“De voormalige gemeente Harmelen heeft medewerking toegezegd aan de glastuinbouwontwikkeling in de Harmelerwaard. Eén van de voorwaarden was dat de ontsluiting van het gebied wordt verbeterd. In de huidige situatie loopt de ontsluiting van het glastuinbouwgebied via de Dorpeldijk en Vleuten-Terwijde. In relatie tot de komst van de oostelijke randweg Harmelen (project 8 van het A12-project) wordt er onderzocht of het glastuinbouwgebied via deze weg op de A12 kan worden ontsloten. Ten tijde van de ter inzagelegging van het ontwerp-bestemmingsplan bestond hier nog onduidelijkheid over. Inmiddels is de voorkeur uitgesproken voor het doortrekken van de Hugo de Vriesweg tot aan de nieuw aan te leggen rotonde op de Utrechtsestraatweg (A12 BRAVO project 8, oostelijke randweg). Voorafgaand aan de realisatie zal moeten zijn aangetoond dat de realisatie financieel haalbaar is en dat het woon- en leefklimaat niet in onaanvaardbare mate wordt aangetast. Tevens moet zijn aangetoond dat wordt voldaan aan de eisen uit de Wet milieubeheer niet betrekking tot luchtkwaliteit en dat de wijziging bijdraagt aan een goede ontsluiting van het glastuinbouwgebied.”

3. Het geschil en de beslissing in eerste aanleg

3.1 In eerste aanleg hebben TCH, Situ en de tuinders (in conventie) de rechtbank verzocht om bij vonnis, voor zoveel mogelijk uitvoerbaar bij voorraad:

Primair:

- Te verklaren voor recht dat de gemeente toerekenbaar tekort schiet in de nakoming van haar verplichtingen uit hoofde van de SOK en/of onrechtmatig handelt, indien en voor zover zij maatregelen neemt of toelaat of faciliteert die ertoe strekken of tot gevolg hebben:
 - a. Dat de Hugo de Vriesweg te Woerden feitelijk of juridisch (zowel civiel- als bestuursrechtelijk) van status verandert,
 - b. In het bijzonder handelingen waardoor de Hugo de Vriesweg haar karakter van een verkeersluwe/doodlopende weg verliest,
 - c. Zoals handelingen die ertoe strekken of bevorderen dat de Hugo de Vriesweg aan de Zuidzijde wordt aangesloten op een andere weg.
- Te bepalen dat de gemeente zich dient te onthouden van alle feitelijke en juridische handelingen, die er toe strekken of tot gevolg hebben dat zich één of meer van de situaties voordoet zoals opgesomd in dit petitum sub 1a t/m 1c.
- Te bepalen dat de gemeente gehouden is om de voorbereidingen van een nieuw bestemmingsplan Harmelerwaard te staken en gestaakt te houden, indien en voor zover die voorbereidingen inhouden of tot gevolg kunnen hebben dat de huidige juridische situatie met betrekking tot de Hugo de Vriesweg (zowel civiel- als bestuursrechtelijk) wijzigt in die zin, dat die weg haar karakter van een verkeersluwe/doodlopende weg verliest en/of wordt aangesloten op een andere weg.
- Te bepalen dat de gemeente, indien zij na betekening van het te wijzen vonnis het vonnis geheel of gedeeltelijk overtreedt, een dwangsom verbeurt van EUR 25.000,- per keer, te vermeerderen met een dwangsom van EUR 5.000,- voor iedere dag of gedeelte van een dag dat die overtreding of de gevolgen daarvan voortduren,

Subsidiair:

De gemeente te veroordelen om aan TCH, Situ en de tuinders hun schade in geld te vergoeden, te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf de eerst mogelijke datum althans de dag van de inleidende dagvaarding, deze nader op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet, met bepaling dat de gemeente een voorschot dient te voldoen van EUR 150.000,-.

Primair en subsidiair:

De gemeente te veroordelen in de kosten van dit geding, onder begroting van de nakosten op EUR 130,- zonder en EUR 199,- met betekening.

3.2 In reconventie heeft de gemeente de rechtbank verzocht om bij vonnis, voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad,

- TCH te veroordelen tot nakoming van artikel 4.9 jo 4.4 jo. 4.3 van de SOK, zulks door medewerking te verlenen aan de juridische levering van de percelen grond van het openbaar gebied gelegen in het kassengebied Harmelenwaard, kadastraal bekend gemeente Harmelen, sectie K, nrs. 273 en 244, binnen 14 dagen na een schriftelijk verzoek daartoe van de Gemeente, dit alles op straffe van verbeurte van een dwangsom van EUR 5.000,- per dag met een maximum van EUR 500.000,-,
- TCH te veroordelen in de kosten van dit geding met bepaling dat, als deze kosten niet binnen veertien dagen na de dagtekening van het in dezen te wijzen vonnis worden voldaan, daarover vanaf de vijftiende dag na dagtekening van het vonnis wettelijke rente is verschuldigd,

- TCH te veroordelen tot betaling van de nakosten ad EUR 131 zonder betekening in conventie of reconventie c.q. EUR 205 zonder betekening in conventie en reconventie tezamen, te voldoen binnen vijftien dagen na dagtekening van het in deze te wijzen vonnis en -voor het geval voldoening van de nakosten niet binnen de gestelde termijn plaatsvindt- te vermeerderen met de nakosten van EUR 68 in het geval van betekening, alsmede net de wettelijke rente over de nakosten te rekenen vanaf bedoelde termijn voor voldoening.

3.3 De rechtbank heeft bij vonnis van 1 april 2015 de vordering van TCH, Situ en de tuinders afgewezen en hen veroordeeld in de proceskosten en de nakosten. De rechtbank heeft voor haar beslissing redengevend geacht dat toerekenbare tekortkoming in de nakoming van een overeenkomst geen deugdelijke grondslag kan zijn voor een vordering van Situ en de tuinders op de gemeente, reeds omdat er geen sprake is van een contractuele relatie tussen Situ en de tuinders enerzijds en de gemeente anderzijds. Verder heeft de rechtbank overwogen dat de eisers in conventie ermee hebben ingestemd dat de gemeente de Carolus Linnaeusweg (de zogenaamde oost-westverbinding) niet meer zal aanleggen, welke instemming juridisch is te kwalificeren als afstand van recht. Verder is naar het oordeel van de rechtbank in de SOK niet te lezen dat de gemeente verplicht is de Hugo de Vriesweg verkeersluw of doodlopend te houden, terwijl onvoldoende gemotiveerde feiten zijn gesteld die aan de gemeente zouden zijn toe te rekenen op basis waarvan het bij TCH gerechtvaardigde vertrouwen zou kunnen zijn gewekt dat de Hugo de Vriesweg verkeersluw zou blijven. Naar het oordeel van de rechtbank is in de SOK verder geen algemene verplichting tot het voeren van overleg met TCH c.s. en Situ te lezen, terwijl van een situatie als bedoeld in artikel 3, lid 3, dan wel artikel 7, lid 3 van de SOK geen sprake is (geweest). Voor de subsidiaire grondslag, onrechtmatige daad, en de meer subsidiaire grondslag, misbruik van bevoegdheid, achtte de rechtbank onvoldoende feitelijke onderbouwing aanwezig om op grond daarvan de vorderingen van TCH c.s. en Situ toe te wijzen. Hetzelfde gold voor de grondslag strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en strijd met artikel 6:2 BW en 6:248 BW.

3.4 In reconventie heeft de rechtbank TCH veroordeeld tot het verlenen van medewerking aan de juridische levering van de percelen grond van het openbaar gebied gelegen in het Kassengebied Harmelerwaard, kadastraal bekend gemeente Harmelen, sectie K, nrs. 273 en 244, binnen 14 dagen na een schriftelijk verzoek daartoe door de gemeente, op straffe van verbeurte van een dwangsom van € 1.000,- per dag, met een maximum van € 250.000,-. Tevens is TCH veroordeeld in de proceskosten in reconventie en de nakosten. Voor deze beslissing heeft de rechtbank redengevend geacht dat TCH toerekenbaar tekort is geschoten in de nakoming van haar contractuele verplichtingen (artikel 4.9 juncto 4.4 en 4.3 van de SOK) door twee percelen grond niet aan de gemeente over te dragen, hoewel de gemeente reeds de koopsom voor die percelen had betaald.

4. De beoordeling van de grieven en de vordering

4.1 TCH c.s. is met negen grieven opgekomen tegen het vonnis van de rechtbank van 1 april 2015. TCH c.s. vordert in hoger beroep de vernietiging van dit vonnis en de toewijzing van haar in eerste aanleg ingestelde vorderingen, met veroordeling van de Gemeente in de proceskosten van beide instanties en tot medewerking van de Gemeente aan ongedaanmaking van hetgeen TCH c.s. ter voldoening aan dit vonnis heeft voldaan, of nog zal voldoen, te vermeerderen met de wettelijke rente daarover.

TCH c.s. is niet opgekomen tegen het oordeel dat de gemeente geen toerekenbare tekortkoming jegens de tuinders kan worden verweten. Evenmin is zij opgekomen tegen de toewijzing van de door de gemeente ingestelde reconventionele vordering.

4.2 De eerste twee grieven zijn gericht tegen de feitenvaststelling door de rechtbank. Nu het hof de feiten onder 2. in dit arrest opnieuw heeft vastgesteld, behoeven deze grieven geen verdere bespreking.

4.3 Met de derde grief komt TCH c.s. op tegen het oordeel van de rechtbank dat de gemeente niet is tekort geschoten in de nakoming van haar contractuele verplichtingen jegens TCH, aangezien in de SOK niet te lezen zou zijn dat de gemeente verplicht is de Hugo de Vriesweg verkeersluw of doodlopend te houden.

4.4 Deze grief stelt het hof voor de vraag naar de uitleg van de afspraken die partijen in de SOK en het daarvan deel uitmakende inrichtingsplan met elkaar hebben gemaakt. Deze uitleg dient te geschieden aan de hand van het zogenaamde Haviltex-criterium, dat inhoudt dat de vraag hoe in een schriftelijk contract de verhouding tussen partijen is geregeld, niet kan worden beantwoord op grond van uitsluitend een zuiver taalkundige uitleg van de bepalingen van het contract. Voor de beantwoording van die vraag komt het immers aan op de zin die partijen in de gegeven omstandigheden over en weer redelijkerwijs aan deze bepalingen mochten toekennen en op hetgeen zij te dien aanzien redelijkerwijs van elkaar mochten verwachten (HR 13 maart 1981, *LJN*: AG4158). Voorts volgt uit HR 20 februari 2004 (*LJN*: AO1427) dat bij de uitleg van een dergelijk geschrift telkens van beslissende betekenis zijn alle omstandigheden van het concrete geval, gewaardeerd naar hetgeen de maatstaven van redelijkheid en billijkheid meebrengen, alsmede dat in praktisch opzicht vaak van groot belang is de taalkundige betekenis van de bewoordingen van het geschrift, gelezen in de context ervan als geheel, die deze in (de desbetreffende kring van) het maatschappelijk verkeer normaal gesproken hebben. Verder komt bij de uitleg betekenis toe aan de aard van de transactie, de omvang en gedetailleerdheid van de contractsbevestiging, de wijze van totstandkoming ervan - waarbij van belang is of partijen werden bijgestaan door (juridisch) deskundige raadslieden - en de overige bepalingen ervan (HR 29 juni 2007, *LJN*: BA4909 en HR 19 januari 2007, *LJN*: AZ3178).

4.5 TCH c.s. heeft in de toelichting op haar grief uiteengezet dat zij op grond van de afspraken in de SOK en het daarbij behorende inrichtingsplan, mede gelet op het langdurige overleg dat partijen voorafgaand aan de sluiting van de SOK met elkaar hadden gevoerd en gezien de zeer lange-termijn-investeringen die de tuinders hebben gedaan, niet vrijstond om zonder meer te kiezen voor een ontsluitingswijze die met zich brengt dat de Hugo de Vriesweg ook gaat functioneren als route voor de verwerking van intensief en van elders komend (vracht)verkeer.

4.6 Naar het oordeel van het hof brengt hetgeen in de SOK en in het daarvan deel uitmakende inrichtingsplan is vermeld echter niet met zich dat de gemeente zich jegens TCH c.s. heeft verbonden om de Hugo de Vriesweg - voor altijd - verkeersluw te houden. Weliswaar zijn in deze SOK en het inrichtingsplan de uitgangspunten geformuleerd voor een succesvolle verhuizing van de tuinders naar de gemeente, maar dat betekent niet dat de gemeente zich daarmee ook heeft vastgelegd jegens TCH c.s. om de Hugo de Vriesweg voor de toekomst ongelimiteerd verkeersluw te houden. Meer in het bijzonder valt in de genoemde documenten niet - ook niet in de door TCH c.s. in de toelichting op de derde grief

vermelde passages – te lezen dat de gemeente zich jegens TCH c.s. zou hebben verplicht om geen wijzigingen aan te brengen in de daarin voorgestelde ontsluitingsstructuur.

Uit de SOK en het inrichtingsplan valt wel af te leiden dat de gemeente zich had verbonden tot het realiseren van een oost-west-verbinding. Deze verbinding is er uiteindelijk – met instemming van TCH – niet gekomen. Echter, ook indien deze verbinding wel zou zijn gerealiseerd, en de gemeente in dat opzicht de SOK onberispelijk zou zijn nagekomen, stond het de gemeente vrij om de Hugo de Vriesweg als definitieve ontsluitingsweg voor het overige (vracht)verkeer te gebruiken. De verplichting tot aanleg van een oost-west-verbinding impliceert immers niet een toezegging tot het onthouden van overige verkeersmaatregelen om het gebied te ontsluiten.

Verder wordt in het inrichtingsplan weliswaar melding gemaakt van het feit dat de op kosten van de tuinders aangelegde Hugo de Vriesweg een tijdelijke verbinding zou zijn, die weer opgeheven zou kunnen worden nadat de oost-west-verbinding tot stand zou zijn gebracht, maar ook dit betekent niet dat de gemeente zich onherroepelijk jegens de tuinders heeft verbonden om de in de SOK en het inrichtingsplan geschetste verkeersontsluiting in de toekomst ongewijzigd te laten.

Voorts valt in geen van de door TCH c.s. genoemde passages in de SOK en het inrichtingsplan de garantie of de toezegging te lezen dat de Hugo de Vriesweg slechts ten bate van de eigen ontsluiting van de tuinders zou worden aangelegd.

4.7 In dit verband dient te worden bedacht dat, zoals hiervoor ook overwogen, het inrichtingsplan slechts is opgesteld – en als bijlage bij de SOK is gevoegd – teneinde de kaders te schetsen waarbinnen de gemeente haar medewerking aan een verhuizing van de tuinders zou willen verlenen. In dat kader dient ook de toezegging van de gemeente in de SOK om een oost-west-verbinding aan te leggen ten behoeve van de ontsluiting van de tuinders te worden gezien. Onherroepelijke toezeggingen jegens de tuinders over de inrichting en bestemming van de daarin vermelde gronden en meer in het bijzonder van de wegen die het gebied dienden te ontsluiten kunnen daarin echter niet worden gelezen. Dit laatste zou immers een vastlegging door de gemeente van de wijze waarop zij van haar publiekrechtelijke bevoegdheden in de toekomst gebruik zou mogen maken impliceren. Een dergelijke vergaande strekking valt – zonder nadere toelichting van de zijde van TCH c.s. die evenwel ontbreekt – echter niet toe te kennen aan (de SOK en) het inrichtingsplan. Daarbij dient in ogenschouw te worden genomen dat de gemeente rekening dient te houden met niet alleen de belangen van TCH c.s., maar met die van al haar inwoners, zodat TCH c.s. er niet al te licht op heeft mogen vertrouwen dat een dergelijke toezegging aan haar zou zijn gedaan.

De omstandigheid dat de SOK en het inrichtingsplan een onderbouwing vormden voor de artikel 19 WRO-procedure maakt dit niet anders. Met het oog op die procedure diende de gemeente zich immers te beraden over de ontsluiting van het aan de tuinders ter beschikking te stellen gebied en een ruimtelijke onderbouwing te schetsen, maar dat brengt niet mee dat TCH c.s. aan deze SOK en het inrichtingsplan ook de gerechtvaardigde verwachting mocht ontlenuen dat de gemeente in de toekomst de Hugo de Vriesweg niet zou aanwijzen als ontsluitingsweg voor ander (vracht)verkeer.

4.8 Het vorenstaande wordt niet anders door de omstandigheid dat TCH c.s. de Hugo de Vriesweg op eigen kosten heeft moeten laten aanleggen. Die verplichting was immers overeengekomen in het kader van het geheel van afspraken en voorwaarden, waaronder de gemeente haar toestemming wilde verlenen aan een verhuizing van de tuinders naar gronden gelegen binnen haar gemeentegrenzen. Van de zijde van de gemeente is hierover tijdens het pleidooi immers ook verklaard dat de verhuizing van de tuinders naar de gemeente “niet te

veel mocht kosten”. Zonder nadere redengeving van de zijde van TCH c.s. – die evenwel ontbreekt – valt niet in te zien dat deze verplichting is te beschouwen als een soort tegenprestatie voor het “voor altijd” verkeersluw houden van de Hugo de Vriesweg.

4.9 Nu ook voor het overige onvoldoende is gebleken van feiten en/of omstandigheden waaruit valt af te leiden dat TCH redelijkerwijs mocht verwachten dat de SOK en het daarbij behorende inrichtingsplan aldus uitgelegd zou moeten worden dat de Hugo de Vriesweg verkeersluw en/of doodlopend zou blijven, faalt de derde grief.

4.10 De vierde grief bouwt voort op de derde grief, nu daarin wordt betoogd dat bij TCH c.s. het gerechtvaardigde vertrouwen zou zijn gewekt dat de Hugo de Vriesweg verkeersluw of doodlopend zou blijven. TCH c.s. verwijst ter onderbouwing van deze grief naar de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en meer specifiek het vertrouwensbeginsel, maar onderbouwt dit gestelde vertrouwen niet op een andere wijze dan in de toelichting op haar derde grief. De vierde grief faalt daarom om dezelfde redenen als de derde grief.

4.11 Met haar vijfde grief komt TCH c.s. op tegen de verwerping van de door haar gestelde onrechtmatige daad aan de zijde van de gemeente. Zij heeft daarbij gesteld dat uit de SOK in combinatie met het inrichtingsplan volgt dat partijen in overleg zijn getreden met als doel de complete inrichting van het plangebied.

Zoals hiervoor overwogen, dient het inrichtingsplan echter slechts te worden gezien als een kader waarbinnen de gemeente bereid was om mee te werken aan de verhuizing van de tuinders naar haar gemeentegrenzen. Tegen die achtergrond kan de gemeente dan ook niet worden verweten dat zij onzorgvuldig en daarmee onrechtmatig handelt jegens TCH c.s. door thans andere keuzes te maken die voor de omwonenden en de aangelegene bedrijven afwijken van de – verkeersluwe – inrichting.

4.12 Indien en voor zover TCH c.s. met haar vijfde grief heeft bedoeld te betogen dat zij onevenredig groot nadeel heeft ondervonden door het besluit van de gemeente om de Hugo de Vriesweg aan te wijzen als (nieuwe) verbindingsweg en dat de gemeente onrechtmatig heeft gehandeld door bij de voorbereiding van dat besluit op geen enkele wijze aandacht te besteden aan dit (voorzienbaar) nadeel voor TCH c.s., terzake met TCH geen enkel overleg te plegen en TCH c.s. niet te compenseren, overweegt het hof het volgende.

Voor TCH c.s. stond een met voldoende waarborgen omklede bestuursrechtelijke rechtsgang open, waarin zij haar op dit gestelde nadeel gebaseerde vordering had kunnen indienen (vgl. HR 28 maart 2008, ECLI:NL:HR:2008:BC0256). In dezelfde bestuursrechtelijke procedure zou TCH c.s. eventuele planschadevorderingen aanhangig kunnen maken. Om die reden is TCH c.s. niet-ontvankelijk in haar vordering voor zover die op de hiervoor vermelde grondslag is gebaseerd.

De vijfde grief treft derhalve evenmin doel.

4.13 Met haar zesde grief betoogt TCH c.s. dat de rechtbank heeft miskend dat de in het inrichtingsplan gemaakte keuzes en de tussen partijen gemaakte afspraken uitdrukkelijk zijn gegrond op het streven naar een zo groot mogelijke efficiëntie, zodat de gemeente ook met dat belang rekening diende te houden.

Deze grief, en hetgeen TCH c.s. ter onderbouwing daarvan verder heeft aangevoerd, kan niet leiden tot een andere beslissing, nu ook hier als uitgangspunt heeft te gelden dat TCH c.s. onvoldoende onderbouwde feiten en omstandigheden heeft gesteld waaruit zou kunnen worden afgeleid dat de gemeente onherroepelijk jegens haar heeft toegezegd dat de Hugo de Vriesweg verkeersluw zou blijven. Het zij herhaald dat de SOK en het inrichtingsplan slechts

golden als uitgangspunten voor de van de gemeente vereiste medewerking voor de verhuizing.

4.14 Met de zevende grief voert TCH c.s. naar de kern aan dat het de gemeente niet vrijstond om zonder met haar in overleg te treden en zonder aanpassing van de SOK de Hugo de Vriesweg niet langer verkeersluw te houden. Zij wijst daarbij op het bepaalde in artikel 3.3 en 7.3 van de SOK.

Deze grief faalt reeds omdat de in artikel 3.3 en 7.3 van de SOK voorgeschreven overlegmomenten slechts ertoe strekten om onverhoopte vertragingen bij de verlening van de voor de verhuizing van de tuinders noodzakelijke vergunningen op te lossen (artikel 3.3), dan wel bij een extreme wijziging van omstandigheden – die zich voorafgaand of tijdens die verhuizing zou voordoen – welke naar objectieve maatstaven een verdere ongewijzigde uitvoering van de overeenkomst niet langer verantwoord zou maken of de voor de deelplannen vereiste toestemming zou worden onthouden door de daarvoor aangewezen publiekrechtelijke organen (artikel 7.3). Geen van deze situaties doet zich hier echter voor. Daarbij wordt aangetekend dat de aanwijzing van de Hugo de Vriesweg als nieuwe verbindingsweg voor doorgaand verkeer weliswaar ingrijpend is voor TCH c.s. en de tuinders, doch dit laat onverlet dat dit niet is te beschouwen als een extreme wijziging van omstandigheden als bedoeld in artikel 7.3 (sub b) van de SOK.

4.15 Met haar achtste grief betoogt TCH c.s. dat de gemeente (ook) op grond van artikel 8.1 van de SOK verplicht was om met haar in overleg te treden.

Deze grief faalt reeds, omdat de enkele mogelijke schending – zo die al op de onderhavige situatie zou zien – van de verplichting tot het voeren van overleg, mede tegen de achtergrond van hetgeen hiervoor is overwogen, niet kan leiden tot toewijzing van de door TCH c.s. ingestelde vorderingen.

4.16 Het hof overweegt tot slot dat indien en voor zover de vorderingen van TCH c.s. ertoe zouden strekken dat de gemeente wordt verboden om een bepaald besluit te nemen (tot het aanwijzen van de Hugo de Vriesweg als ontsluitingsweg), dan wel indien deze vorderingen strekken tot een (andere of verdere) inkadering van de wijze waarop de gemeente gebruik maakt van haar publiekrechtelijke bevoegdheden, het hoger beroep evenmin doel treft, omdat TCH c.s. zich met deze vorderingen tot de bestuursrechter, als ten deze bevoegde rechter, dient te wenden.

4.17 De negende grief van TCH c.s. is gericht tegen haar veroordeling in de proceskosten van de procedure bij de rechtbank. Nu de overige grieven falen, is TCH c.s. terecht in de proceskosten veroordeeld. Ook deze grief faalt derhalve.

4.18 Het hof verwerpt het door TCH c.s. gedane bewijsaanbod, nu TCH c.s. onvoldoende onderbouwde stellingen heeft betrokken, die, indien bewezen, en ter zake dienende, tot een andere conclusie kunnen leiden.

5. De slotsom

5.1 De slotsom luidt dat de grieven falen, zodat het bestreden vonnis moet worden bekrachtigd.

5.2 Als de in het ongelijk te stellen partij zal het hof TCH c.s. in de kosten van het hoger beroep veroordelen.

De kosten voor de procedure in hoger beroep aan de zijde van de gemeente zullen worden vastgesteld op:

- griffierecht	€ 5.160,--
- salaris advocaat	€ 7.896,-- (3 punten x tarief V)

5.3 Als niet weersproken zal het hof ook de gevorderde wettelijke rente over de proceskosten en de nakosten, met de wettelijke rente daarover, toewijzen zoals hierna vermeld.

6. De beslissing

Het hof, recht doende in hoger beroep:

bekrachtigt het vonnis van de rechtbank Midden-Nederland van 1 april 2015;

veroordeelt TCH c.s. in de kosten van het hoger beroep, tot aan deze uitspraak aan de zijde van de gemeente vastgesteld op € 5.160,-- voor verschotten en op € 7.896,-- voor salaris overeenkomstig het liquidatietarief te voldoen binnen veertien dagen na dagtekening van dit arrest, en – voor het geval voldoening binnen bedoelde termijn niet plaatsvindt – te vermeerderen met de wettelijke rente te rekenen vanaf bedoelde termijn voor voldoening;

veroordeelt TCH c.s. in de nakosten, begroot op € 131,--, met bepaling dat dit bedrag zal worden verhoogd met € 68,-- in geval TCH c.s. niet binnen veertien dagen na aanschrijving aan deze uitspraak heeft voldaan én betekening heeft plaatsgevonden, te vermeerderen met de wettelijke rente te rekenen vanaf bedoelde termijn voor voldoening;

verklaart dit arrest ten aanzien van de daarin vervatte veroordelingen uitvoerbaar bij voorraad.

Dit arrest is gewezen door mrs. S.B. Boorsma en A.E.B. ter Heide en S.C.P. Giesen en in tegenwoordigheid van de griffier in het openbaar uitgesproken op 3 januari 2017.

Uitgegeven voor grosse
op 03-01-2017
door de griffier van het Gerechtshof
Arnhem-Leeuwarden